

Nejvyšší soud

podatelna@nsoud.cz

k sp.zn. 11 Tdo 625/2023

V Praze dne 28. 9. 2023

odsouzený: **Robert Veverka**, nar. 18. 11. 1976
trvale bytem Sekaninova 1204/36, 128 00 Praha 2 - Nusle

obhájce: Mgr. Adam Biňovec, advokát č.ev. ČAK 16815
se sídlem AK Bykoš 41, 267 01 Králův Dvůr – Bykoš

v trestní věci dle § 287 odst. 1,2 písm. c) trestního zákoníku

- replika odsouzeného k vyjádření Nejvyššího státního zastupitelství k dovolání odsouzeného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č.j. 6 To 47/2022-632 ze dne 1. 3. 2023 a rozsudku Okresního soudu v Bruntále č.j. 66 T 84/2021-506 ze dne 3. 11. 2021

elektronicky

přílohy: bez příloh

I.

1. Odsouzenému byl dne 18. 9. 2023 prostřednictvím systému datových schránek doručen k rukám jeho obhájce, přípis Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2023 společně s vyjádřením Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „NSZ“) k dovolání odsouzeného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č.j. 6 To 47/2022-632 ze dne 1. 3. 2023 a rozsudku Okresního soudu v Bruntále č.j. 66 T 84/2021-506 ze dne 3. 11. 2021, a to k případné replice odsouzeného k předmětnému vyjádření. Odsouzený tímto podáním setrvává na podaném dovolání a současně předkládá Nejvyššímu soudu repliku k odkazovanému vyjádření v níže uvedeném znění.

II.

2. Odsouzený předně pro komplexnost uvádí, že dle jeho právního názoru je vzájemně nekonzistentní výklad NSZ obsažený v odst. 6 a 7 předmětného vyjádření. Jelikož odsouzený podával odvolání proti výroku o vině a trestu, a jelikož odvolací soud rozhodl *expressis verbis* toliko o odvolání odsouzeného v rozsahu výroku o trestu, došlo ze strany odvolacího soudu buď k faktickému zamítnutí odvolání odsouzeného v rozsahu výroku o vině (a tedy by měla být tato dílčí podmínka k podání dovolání podle

ust. § 265b odst. 1 písm. m) trestního řádu splněna), nebo bylo jeho odvolání vypořádáno toliko v částečném rozsahu (a tedy je naplněn důvod k podání dovolání dle § 265b odst. 1 písm. l) trestního řádu). V zásadě není dle právního názoru odsouzeného možné, aby za stávající situace nebyla naplněna ani jedna z uvedených podmínek.

3. Odsouzený dále kvituje, že NSZ souhlasí s důvodností přinejmenším dílčích výhrad odsouzeného k popisu skutku. Zásadně se však rozchází s názorem NSZ na otázku právní konformity rozsudku, který označuje za dílčí útoky naplňující vymezenou skutkovou podstatu takové jednání, které nepředstavuje porušení trestněprávních norem (srov. odst. 14 vyjádření NSZ). Ust. § 120 a násl. trestního řádu označuje relativně precizně, jaké informace a skutečnosti mají být ve výroku odsuzujícího rozsudku uvedeny. Mezi takové náležitosti rozsudku patří mj. uvedení skutečností, *„jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným, jakož i uvedením všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu“*. Jsou-li však mezi dílčí útoky pokračujícího trestného činu zahrnuta taková jednání, která těmito útoky být nemohou (resp. jednání, která jsou, slovy NSZ, *„trestněprávně irelevantní“*), dochází tím k porušení výše uvedeného imperativu a rozsudek se tím stává v rozsahu výroku o vině zmatečným když i dle závěrů NSZ (srov. odst. 10 vyjádření NSZ) je třeba se [konkrétně] *„zabývat tím, zda jsou všechny ve výroku o vině zmiňované články, údaje a informace skutečně způsobilé podnítit zneužívání specifických psychoaktivních látek, které lze zahrnout pod pojem návyková látka“*. Nelze přitom přehlížet širší konsekvence takového pochybení v závislosti na principu předvídatelnosti soudního rozhodnutí, a to zejm. v případě rozhodnutí se značným kvazi-precedenčním potenciálem, jako je tomu ve věci projednávané, kdy lze důvodně předpokládat, že meritorní rozhodnutí bude coby „zárodek budoucí ustálené judikatury“ spoluvytvářet hranice přípustného jednání i do budoucna, tzn. vymezovat: jaký okruh informací, jakým způsobem a v jakých souvislostech, lze o omamných a psychotropních látkách v kontextu skutkové podstaty trestného činu šíření toxikomanie dle § 287 trestního zákoníku publikovat a jaké informace již nikoli. Absurdně v této souvislosti pak působí i tvrzení NSZ o mnohosti útoků odsouzeného (srov. odst. 18 vyjádření NSZ), když není zřejmé, jaké útoky obsažené ve výroku o vině mají danou skutkovou podstatu skutečně naplňovat a jaké jsou tedy *„trestněprávně irelevantní“*.
4. Odsouzený rovněž považuje za nekonzistentní výklad NSZ (navazující na předchozí rozhodnutí v této věci učiněná), podle kterého má být v zásadě irelevantní, jaké „další“ informace byly v předmětném magazínu uvedeny, resp. který nezohledňuje sumu publikovaných informací z hlediska jejich funkčního komplexu, ale omezuje se z hlediska důvodnosti výroku o spáchání trestného činu na závěr, že část takto publikovaných informací (ve svém souhrnu!) danou skutkovou podstatu naplňuje (srov. odst. 11 a násl. vyjádření NSZ). Nejen z hlediska nerovného přístupu k jednání odsouzeného (vzájemné souvislosti svědčící o vině pachatele jsou shledávány jako právně relevantní, vzájemné souvislosti svědčící o jeho nevině nikoli, aniž by pro takový rozpor existoval racionální a právní důvod), ale zejm. z hlediska zpochybnění závěru o formě zavinění skutku. Pokud totiž z provedeného dokazování i odůvodnění předcházejících rozhodnutí vyplývá, že odsouzený jednal v obecně prospěšném záměru společnost před dopady užívání omamných a psychotropních látek chránit (např. zahrnutím podrubriky „Drogová poradna“, upozorněním na možné vedlejší účinky jednotlivých způsobů aplikace – zejm. v kontextu právem dovolené léčby navazující na úpravu např. vyhlášky č. 236/2015 Sb. aj.), informování o prospěšných účincích daných látek co do jejich využití k léčbě i dalším společensky a hospodářsky prospěšným cílům (v kontextu české právní úpravy, zahraničních právních úprav i výzkumu) – k tomu viz též čestná prohlášení odborníků doložená v řízení obhajobou, atp., je závěr orgánů činných v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“) o smířenosti odsouzeného se zcela opačným působením magazínu v logickém konfliktu. Namísto vypořádání se s tímto konfliktem se však OČTŘ, vč. obou soudů ve věci doposud rozhodujících, rozhodly tento konflikt jednoduše ignorovat. Signifikantní je v tomto směru ústní odůvodnění výroku rozsudku soudu prvního stupně, kdy příslušný soudce použil slova: *„I kdyby jen jedním takovým článkem...“*. Odsouzený však jednoduše nemohl jedním a tím samým jednáním společnost před toxikomanií chránit a současně ji šířit.

5. Logická není ani podmínka NSZ formulovaná tak, že právně konformní by bylo poskytování obsahově neutrálních informací „o způsobu pěstování rostlin konopí, které by nebyly specificky zaměřeny na konopí právě pro jeho psychoaktivní účinky, resp. pro větší podíl v něm obsažených návykových látek“ (srov. odst. 12 vyjádření NSZ). Objektivně není možné jakýmkoli způsobem věcně rozdělit takové způsoby pěstování a zpracování konopí, které budou maximalizovat výnos právně konformních kanabinoidů (srov. např. zahrnutí látky kanabidiol do databáze CosIng vedené Komisí EU na základě čl. 19 odst. 1 písm. g) nařízení Evropské Komise č. 1223/2009 pod CAS# 13956-29-1 pro účely použití v kosmetice s aprobovanými účinky „antioxidant“, „anti-sebum“, „ochrana pleti“ a „péče o pleť“), potažmo výnos kanabinoidů podléhajících zvláštní regulaci za právně konformních podmínek (např. delta-9-THC), a jejich produkci protiprávní (kdy sumu potřebných informací lze však získat, jak odsouzený v řízení opakovaně odkazoval se zcela konkrétními příklady, též z informačních zdrojů považovaných nade vše pochybnost za zcela legální – SÚKL/SAKL, publikace zemědělských výzkumných ústavů, atp.), a to mimo výslovné upozornění na platnou a účinnou právní úpravu, což pravidelně v magazínu Legalizace činil jak odsouzený Robert Veverka, i s spoluobviněná Legal Publishing s.r.o. Mimo to, psychoaktivní účinky jsou přinejmenším u některých indikací (např. chronická neutišitelná bolest či Gilles de la Tourette syndrom, viz příloha č. 3 k vyhlášce č. 236/2015 Sb.) součástí požadovaných terapeutických účinků i dle obecně závazných právních předpisů České republiky. Rozlišení na „dobré“ a „špatné“ psychoaktivní účinky [konkrétně konopí] vyplývá toliko ze zcela konkrétního kontextu zcela konkrétního užití dané látky, a má-li být trestní odpovědnost odsouzeného vystavěna na takovém vratkém základě, nevystačí si v žádném případě s premisou „popis a/nebo kladné hodnocení psychoaktivních účinků konopí je trestné“, jako se tomu stalo v případě projednávané věci.
6. Zcela nepřijatelná je pak poznámka NSZ, že odsouzený „se nijak netajil tím, že je sám příznivcem jeho [pozn: konopí] zneužívání“. Odsouzený se skutečně nijak netajil tím, že podporuje liberální nakládání s konopím v podobě jeho zpřístupnění léčebnému i rekreačnímu užívání, zejm. pro osoby starší 18 let, ale v prostřední demokratického právního státu nelze dovozovat vznik trestní odpovědnosti odsouzeného z takového politického přesvědčení! Tvzení NSZ, že podle odsouzeného obecně převažují pozitivní psychoaktivní účinky nad negativními je pak nepodložené.
7. Konečně pokud jde o otázku nedostatku provedení dokazování, trestní odpovědnost se v tomto případě zakládá na výkladu pojmu „zneužívání“ a jak je uvedeno výše, na otázce celkového vyznění publikační činnosti magazínu – tzn. zda jeho činnost působí jako osvětová a ve vztahu k problematice šíření toxikomanie preventivní, či naopak ke zneužívání návykových látek podněcuje. Nejde přitom o čistě právní otázky, ale naopak otázky se značným mimoprávním přesahem, které vyžadují odborné zhodnocení činnosti odsouzeného odborníkem či odborníky zejm. v oblasti adiktologie. Rozhodování trestní justice nesmí být v tomto případě založeno na laickém zhodnocení rozhodných skutečností předcházejícím reálné dopady trestného činu na jeho objekt (resp. v kontextu povahy daného trestného činu ohrožení tohoto objektu), jako je tomu v projednávané věci. Takový postup představuje projev libovůle, kdy si soudní systém uzurpuje rozhodování i ve věcech, které není oprávněn v podmínkách dělby moci hodnotit.
8. Obdobným projevem libovůle se pak jeví závěr NSZ o „spekulativním úsudku“ odsouzeného stran dokazování svědeckými výpověďmi gen. Jakuba Frydrycha a JUDr. Lenky Bradáčové. Z logiky věci vyplývá, že odsouzený nemůže v případě neprovedení důkazu činit jiné úsudky o jeho výsledku, než právě spekulativní (*a contrario* důkazů podvržených či jinak manipulovaných). Odsouzený v této souvislosti opakuje, že při své činnosti jednal veden důvěrou v systém trestní justice *largo sensu* a řádné plnění povinností vyplývajících orgánům činným v trestním řízení ze zásady oficiality tak, jak jim ukládá § 2 odst. 4 trestního řádu. Tedy, byli-li v minulosti orgány činné v trestním řízení konfrontovány s činností odsouzeného (ze které je nyní dovozována jeho trestní odpovědnost), vycházel při pokračování v této činnosti z důvodného závěru, že jí normy trestního práva (popř. jiného práva, jímž by mohla být např. založena odpovědnost odsouzeného za přestupek) neporušuje. Z toho pak plyne

nutný závěr o překvapivé povaze jeho současného odsouzení. Jsou-li OČTŘ toho názoru, že princip oficiality zůstal nedotčen, neboť dané osoby působící ve vysokých funkcích systému OČTŘ nebyly s činnostmi odsouzeného přes popsané okolnosti seznámeny, je třeba tento závěr dokazovat a konkrétně odůvodnit – v opačném případě zůstává dána skutková pochybnost, kterou je třeba s ohledem na zásadu *in dubio pro reo* vykládat ve prospěch odsouzeného. Obdobně není-li svědek Martin Pastorek a jeho jednání po provedeném dokazování pro věc relevantní, nelze vysvětlit, z jakého důvodu se ve výroku o vině tato osoba vůbec objevuje (srov. odst. 20 vyjádření NSZ). Jeho výpověď je však dle odsouzeného významná přinejmenším v tom, že potvrzuje legální dostupnost semen konopí na trhu v ČR – trestněprávní potenciál jejich poskytování tak je třeba hodnotit obdobně, jako u jakékoli jiné látky způsobilé být nástrojem protiprávního jednání (např. kuchyňský nůž či nemrznoucí směs).

9. Ve zbylém rozsahu odkazuje odsouzený plně na obsah svého dovolání ze dne 14. 5. 2023.

III.

10. S ohledem na výše uvedené setrvává dovolatel na svém procesním návrhu uvedeném v dovolání ze dne 14. 5. 2023. Ač má odsouzený za to, že z obsahu dovolání dostatečně vyplývá důvod, pro který by měl být dle své názoru zproštěn, doplňuje, že by se tak dle jeho názoru mělo stát z důvodu, že jednání označené v obžalobě není trestným činem ve smyslu § 226 písm. b) trestního řádu. Současně odsouzený bere na vědomí oprávnění Nejvyššího soudu postupovat po zrušení předcházejícího rozhodnutí (a popř. vadného řízení jemu předcházejícího) podle § 265l odst. 1 trestního řádu tak, že přikáže příslušnému soudu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Robert Veverka